

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1999, s. 442. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt03-shoot-idm139686918899472/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

Osten, og fra alle Sider drillede man den utroie Fangevogterske, indtil hun halv vred, halv skamfuld kastede et sammenrullet Papir paa Bordet og raabte: Jeg lod mig slet ikke narre, det gav han mig!

To Tidalersejler! blev der raabt.

Med Forlov, fik han kun een Nøgle for de to Sedler! spurgte Schiøtt.

Hr. Schiøtt! sagde Fangevogtersken med en vis Værdighed.

Jeg havde givet ham Nøglen alligevel, vedblev hun og fik Taarer i Øinene. Det gør mig kun ondt, at han ikke troede det. Han sagde saa bønlig: Vil De give mig Nøglen? – at jeg misundte den, han skulde til. Ja, lee De kun! Mig gjør det ondt, at han ikke troede mig. Saa sagde han: Jeg kan ikke bede Dem meget; her er alle de Penge, jeg har hos mig, vil De tage dem for Nøglen? Og saa veed jeg ikke, hvordan det gik, at jeg gjorde det – man er sommetider Caricatur af sig selv man bliver det!

De Fleste studsede ved dette Udbrud, ved dette uventede Tegn paa strandet Lykke og Dannelse. Schiøtt rykkede hen til hende og sagde med dæmpet Stemme: Wenn die Jugend wüßte naar Krøyer vidste, hvad han med tyve Daler har kjøbt sig fra!

Hun tørrede Øinene og sagde: Det har gjort mig saa ondt; han har trykket mig saa dybt ned. Han troede at maatte give saa mange Penge for at blive fri for mig!

Schiøtt opfattede hende fuldkommen rigtig, men hans Stemme var correctere end hans Ord, da han sagde: Vær nu ikke vred paa ham.

Vred? paa ham? sagde hun, tørrede Øinene og vendte sig til Selskabet.

Hvad skal der saa gøres med Sedlerne? spurgte en af Damerne.

Jeg vil ikke have dem! raabte Fangevogtersken.

Aa, sagde en Anden, hvorlænge er det, siden Du stod udenfor Holms Vindue og ønskede Dig Kaaben, som hang der?

Det er rigtignok sandt, svarede hun betænksomt og tog langsomt Pengene.

Hvem mon han skulde til? blev der spurgt.

Han er jo forlovet, svarede man.

Nei, sagde Helzen, han er ikke forlovet længer. Sem har plaget mig nok med det ulykkelige Opslag. Først var han angst for, at

Krøyer skulde sørge sig ihjel, og sagde det nok til hende, da han engang mødte hende, og saa blev han Forligsmægler og Brevdrager. Endnu idag var han hos mig og plagede mig. Han sagde – og Helzen efterlignede med Held Sems Stemme og Gebærder –: Jeg kan, sandt for Herren, ikke forstaae, hvad der er i Veien. Jeg har slidt og slæbt som en Hest og bragt Breve imellem dem og snakket saa godt for dem; jeg troede, det skulde blive godt, det veed Vorherre. Men jeg har nok kun gjort Ondt værre; for nu skriver de ikke engang til hinanden, og jeg tør knap tale om den Ene til den Anden; men jeg har dog faaet Otto Krøyer i godt Humeur igjen, Gud skee Lov!

Schiotts Blik mødte Fangevogterskens, og det var, som om Glimtet lyste for hele Selskabet og ikke mindst for Helzen, der pludselig begreb, hvad han havde fortalt.

Hvad hedder hun? spurgte en af Damerne.

Helzen var i Begreb med at svare, men et Hm! og Vink fra Schiott standsede ham. Man bemærkede det og taug. En uberygtet Piges Navn turde ikke nævnes her – en saadan Ydmygelse bøje Mennesker sig under. Men medens man smilede, havde man Lyst til at hævne sig, og i Mangel af Andet drillede man de Tilstedeværende med Ros over den Fraværende. Man fandt ham saa smuk; man havde ikke bestemte Ord for det poetiske Stoltheds-Skjær, der var over ham; men Tønen, hvori man talte, vidnede om, at man havde følt det. Der faldt Ord, som man i Almindelighed ikke vil sige i et Menneskes Paahør af Frygt for at gøre det stolt. Ofte fordærver man virkelig Mennesker med Ros; men der ere ogsaa Gemytter, hvem den ved retfærdig Lovtale forhøiede Selvfølelse vilde afholde fra Feil – thi vi begaae ogsaa Feil af en Slags Resignation, skjøndt vi ikke ville vide det.

Hvad Otto med Bevidsthed fornåm, var en trodsig, glad Stolthed over sit nye Forhold til Pauline, over Elskovens Lykke. Han levede mere og tænkte mindre, og selv om han havde tænkt, vilde han ikke have kunnet erindre og forstaae den Kamp og Splid, der for kort Tid siden havde været i hans Indre, ei heller begrebet, hvilket Formaal, hvilken Hensigt han havde havt ved at gøre sig saa mange Skrupler.

Saa megen Magt har Handlingen! Mennesket staaer udenfor eler over Theorierne, men gaaer op i Handlingen. Der er i den